

II SIMPOSI INTERNACIONAL SOBRE MÍSTIQUES I HETERODOXES RELIGIOSES

31 de gener, 1 i 2 de febrer 2024

1. Títol comunicació

Una processó infausta. Sobre l'assalt a la Cartoixa de Montalegre (Tiana) la nit del 20 de juliol de 1936.

2. Resum

Molts estem familiaritzats amb la idea que la virtut del sagrat és la de ser objecte de contemplació i devoció; tanmateix, sovint prescindim de considerar el recel, el rebuig i fins i tot la fúria com una forma més de relacionar-se amb el sagrat. Probablement, el cas més paradigmàtic d'aquesta particular relació amb el sagrat són els casos de violència anticlerical que es van estendre pel territori republicà com a resposta a l'aixecament militar el 17 de juliol de 1936. Les notícies del cop d'estat van calar foc (mai millor dit) entre la població donant peu a una onada de violència anticlerical i iconoclàstia contra tot espai de devoció.

Entre l'incomptable llistat d'episodis s'hi troba l'atac a la Cartoixa de Montalegre de la població de Tiana, la nit del 17 de juliol. El cas va resultar en una cartoixa en flames, tres morts i una desena de cartoixans ferits, tres dels quals en estat greu. Gràcies al rar i detallat testimoni dels fets - recopilat en un relat escrit per un dels cartoixans de forma anònima - en aquesta comunicació em proposo compilar els fets que es van donar a terme aquella fatídica nit i analitzar-los des d'un angle diferent.

Nombrosos estudis han recopilat els motius socials, polítics i econòmics rere la violència anticlerical; malgrat això, considero interessant també observar quines són les formes rituals que tals episodis de fúria descontrolada prenen, per tal de mostrar com sovint la violència anticlerical adopta elements d'allò que pretenia destruir en un primer lloc: la litúrgica catòlica.

3. Autora

Berta Escolà i Parra

Universitat de Barcelona i Universitat de Groningen

EPOGÈ-UB, GREMHER-UB

bertaescolaparra@gmail.com

4. Sessió temàtica

La Iglesia culpable. Formas y vigencia del anticlericalismo en la España actual.